

Kouwenberg en Vijfhuizen

Aan de noordkant van het gebied van de Nieuwe Warande, tegen het Noorderbos en de Udenhoutse weg, liggen twee buurtschappen die stammen uit de middeleeuwen.

De eerste vermelding van 't Goed te Coudenberch (ook wel Cauwenberch) stamt uit 1382. De voorloper van het huidige Kouwenberg. Toen lag deze ontginning nog midden in de hei. Het bestanddeel 'Couden' in de naam van deze ontginningshoeve duidt op een geïsoleerde ligging. Waarschijnlijk was deze hoeve de voorloper van een ontginning iets meer naar het oosten, het latere Vijfhuizen. In 1420 heette het hier al 'die vijf huse'.

In kerkelijke archieven die stammen uit het einde van de middeleeuwen, duikt een opmerkelijk proces op dat draait om een inwoner van Vijfhuizen. Een zedenzaak van de ernstigste soort.

In de middeleeuwen hield de kerk streng toezicht op de zedelijke moraal van haar leden. De kerkelijke rechtspraak was gedelegeerd naar een bisschoppelijk officiaal. Deze sprak recht over seksuele vergrijpen, huwelijkszaken, de schending van de zondagsrust, woeker, tovenarij en magie, geweld tegen ouders en geestelijken, godslastering, ketterij enz.

In 1485 werd Goyaert Aert Slaats, die aan de Vijfhuizen woonde, door de officiaal veroordeeld wegens overspel met zijn schoonzus Adriana Jans Wanghen. Daar hij ook nog in de vierde graad verwant was aan haar, was de incest een dubbel misdrijf omdat er ook sprake was van bloedschennis. Daarvoor kreeg hij een boete van maar liefst twaalf rijns gulden. Een uitzonderlijk hoog bedrag in die tijd.

Inmiddels afgebroken oude boerderij op Vijfhuizen.

Opmerkingen, vragen, ideeën. Ga naar: <https://stichtingnieuwewarande.nl>

